

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

בפני כבוד השופטת סיגלית מצא

התובעת: מועצה מקומית בנימינה-גבעת עדה

נגד

הנתבעת: עפרה גאיה נזרי

פסק דין

1. בפניי תביעה לפסיקת פיצויים לפי חוק איסור לשון הרע, התשכ"ה-1965 (להלן: "חוק איסור לשון הרע").

א - רקע

2. התובעת הנה רשות מקומית.

3. הנתבעת הנה תושבת המועצה המקומית בנימינה – גבעת עדה (להלן: "המועצה המקומית") ופעילה חברתית.

4. התביעה הוגשה בגין פרסומים שפרסמה הנתבעת ביחס לראש המועצה המקומית ועובדיה, כפי שיפורט להלן.

ב - הפרסומים

5. ביום 12.12.2019 פרסמה הנתבעת בדף הפייסבוק של המועצה פוסט אשר כלל, בין השאר, את הדברים הבאים (להלן: "הפרסום הראשון"):

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני :

"ממליצה מאד לראש המועצה לצרוך קנבים רפואי אולי משהו בגלגלי המח והרגש שלך יתחיל לנוע ולעשות

ככה זה שתופרים תפקידים בשכר של 17 אלף ש"ח בחודש והתפקיד מיותר !

הציבור ידע וחייב לדעת את כל האמת ! המועצה מסורסת ומדומיינת"

6. ביום 5.1.2020 פרסמה הנתבעת בפייסבוק פוסט אשר כלל, בין השאר, את הדברים הבאים, המתייחסים לראש המועצה המקומית (להלן: "הפרסום השני") :

"שקרן פתולוגי, מופעל ע"י בובות הוא עצמו צ'אקי הבובה מכיר ? חחחחח אם לא נצחק נמות מצער."

"אתה לא מזוהה, נקודה, סימן קריאה, אחרי שאתה מעז בחוצפתך לשקר את התושבים אתה עובר לגנן [עיתון מקומי – ס.מ] לשקר במצח נחושה על גבי עיתון, ראש מועצה כושל, אטום, חסר רגישות, מנהל גרוע, מתנשא ויהיר, מופעל ע"י בובות שאוהבות להרים גבוה גבוה את היד בהצבעות, ייזכר כהורס בנימינה לדורותיה, גם אלו שהצביעו לך בוכים על מר גורלם ושטעו טעות גדולה, גם מי שהמליך אותך מאוכזב ממך, אתה בזבזן כספי ציבור לא רוצים אותך כראש מועצה אתה מכער ל" (יתרת ההודעה לא צורפה לכתב התביעה)

7. ביום 6.1.2020 פרסמה הנתבעת פוסט בפייסבוק, בו נכתב, בין השאר (להלן: "הפרסום השלישי") :

"חבורה של שקרנים כולל את ראש המועצה שמשתף אתם פעולה, כראיה המועצה לא נכללה בתביעה שהוגשה ע"י מועצות הסביבה."

8. ביום 7.1.2020 פרסמה הנתבעת בפייסבוק, בין השאר, את הדברים הבאים (להלן: "הפרסום הרביעי"). הדברים נכתבו בהודעה למנהלת הדף, גב' אושרת נגר לויט, דוברת המועצה המקומית, בהמשך לדברים שפורסמו :

תיק חיצוני:

3 מתוך 33

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

10. ביום 27.7.2020 הגיעה הנתבעת לפתח משרדי המועצה בבנימינה והסריטה סרטון במסגרתו אמרה, בין השאר, את הדברים הבאים (להלן: "הסרטון"):

"כל עובדים במועצה מתחמקים ולא נותנים תשובות

מושחתים נמאסתם ...

תפתחו את הדלתות המועצה הזאת לא של אבא שלכם

כל עובד ששיתף פעולה עם המושחת הזה יפוטר, אל תדאגו גם יומכם יגיע

הנה עוד עובדת מועצה בורחת ...

אני מקווה שהמשכורת שלך נכנסה בזמן בראשון לחודש

תתביישו לכם שאתם לא עושים לו שביתה איטלקית ולא עובדים בשביל מושחת

אתי ויסברג הוא פחדן וברחן ושקרן

אל תשקרי אותה את יצאת וברחת ...

למה אתם עובדים על הציבור

למה את משקרת ושותפה לפשע ...

זאת המשנה לפושע ...

מעניין איך היא קיבלה את התפקיד מתחת לשולחן או מעל לשולחן

הנה העובדת שלו בורחת, ביי ביי ברחנית

לא הגיע הזמן לחנך את המועצה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

ראש המועצה בורח מפה מה יהיה הסוף אתכם

וגם את תפוטרי כי את משתפת פעולה עם מושחת מספר 1
ומושחת מספר 2

האם התקבלת לעבודה מעל השולחן או מתחת לשולחן ...

זה מה שעובדי המועצה עושים מקללים אותי

ככה מתנהל פושע ופחדן ...

גם המשפחה שלו וגם השכנים שלו יסבלו."

11. לטענת התובעת, הדברים כווננו נגד ראש המועצה המקומית, מר אתי וייסברג, עובדי המועצה המקומית, וכן מספר עובדות שיצאו מבניין המועצה ולוו על-ידי הנתבעת, אשר קראה לעברן קריאות שהוסרטו בסרטון שצילמה ופרסמה לאחר מכן כדלקמן:

א. גב' אושרת נגר לויט, דוברת המועצה ("משנה לפושע", "שותפה לפשע", "גם את תפוטרי ...", "מושחת מספר 2");

ב. מוניק וקנין, מנהלת אגף חק"ר (חינוך, קהילה, רווחה) ("לא הגיע הזמן לחנך את המועצה", "גם את תפוטרי ...", "האם התקבלת לעבודה מעל השולחן או מתחת לשולחן");

ג. עדי גרוס, מנהלת חינוך קדם יסודי במועצה המקומית ("למה את משקרת ושותפה לפשע");

ד. גב' אסנת פרץ, מזכירת אגף חק"ר ("הנה עוד עובדת מועצה בורחת", "ביי ביי ברחנית", "אני מקווה שהמשכורת שלך נכנסה בזמן בראשון לחודש");

ה. גב' פרי גרינולד, מנהלת לשכת ראש המועצה המקומית ("זאת המשנה לפושע", "מעניין איך היא קיבלה את התפקיד מתחת לשולחן או מעל לשולחן").

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

ב - ההליך

12. בתביעה מיום 19.8.2020 עתרה התובעת כי אחייב את הנתבעת בפיצויים בסכום כולל של 180,000 ₪. כתב הגנה הוגש ביום 29.11.2020.

13. בקדם משפט שהתקיים ביום 22.2.2021 הורה בית המשפט על הגשת ראיות הצדדים.

ביום 13.4.2021 הוגשו ראיות התובעת (תצהיר גב' אושרת נגר לויט, תצהיר גב' מוניק ווקנין, תצהיר גב' עדי גרוס, תצהיר גב' אסנת פרץ, תצהיר גב' פרי גרינולד וכן הסרטון מיום 7.7.2020). ביום 17.6.2021 הוגש תצהיר עדות ראשית של הנתבעת.

14. בקדם משפט שהתקיים ביום 30.6.2021 נדחתה בקשת הנתבעת לתיקון כתב ההגנה והתביעה נקבעה לשמיעת ראיות הצדדים.

ביום 15.7.2021 הגישה הנתבעת בקשה לזימון העדים הבאים: מר אתי וייסברג (ראש המועצה), מר שלומי סלאמה (חבר מועצה), מר תומר זיתוני (פעיל חברתי בבנימינה), גב' עדה חג'ג' (עובדת מועצה שפוטרה), עו"ד דן נחליאלי (היועץ המשפטי של המועצה) וגב' אפרת מזרחי (חברת מועצה).

15. בשלב זה הועברה התביעה להמשך שמיעה בפניי.

בהחלטתי מיום 5.9.2021 קבעתי את התביעה לשמיעת ראיות הצדדים וסיכומים בעל פה ביום 9.5.2022. בהחלטה מיום 29.9.2021 דחיתי את בקשת הנתבעת לזימון עדים.

16. ביום 9.5.2022 שמעתי את ראיות הצדדים. ביום 29.5.2022 סיכמו ב"כ הצדדים טענותיהם בעל פה.

ד – טענות הצדדים

ד.1 – טענות התובעת

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני :

17. אלה טענות התובעת בסיכומיה :

א. במשך שנים מוציאה הנתבעת דיבתה הרעה של התובעת. הנתבעת מתנהלת ב אלימות מילולית. למרות התראות שנשלחו לה עוד בתקופת ראש המועצה המקומית הקודם, פינקי זוארץ ז"ל, היא ממשיכה בפרסומיה, כך אף לאחר הגשת התביעה. הנתבעת מתייחסת למועצה המקומית ולעובדיה כשק אגרוף, לפריקת כעסיה.

ב. התבטאויות הנתבעת חצו כל קו אדום ואף קו שחור. מדובר בהתבטאויות קשות וחמורות, שלא יכול להיות חולק כי הן עולות כדי לשון הרע, כהגדרת המונח בחוק איסור לשון הרע. הפרסומים כללו ביטויים כגון "פושע", "מושחת", עובדים שכונו "משנה לפושע" נטען לתפירת תיקים, השוואת ראש המועצה לכלב ועוד.

ג. על המועצה לספק לעובדיה מקום עבודה מוגן ובטוח. משכך, משהשתלחה הנתבעת בעובדות המועצה באופן חסר רסן, חובה היה על המועצה לתבוע את עלבונן.

ד. יש לדחות את טענת הנתבעת כי הפרסומים חוסים תחת ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע: בעדותה אישרה הנתבעת כי אין כל בסיס לטענותיה (עמ' 40, ש' 33). הנתבעת אף ידעה ביום 7.7.2020 כי אין קבלת קהל במבנה המועצה בבנימינה באותו יום, כעולה מפרסום שפרסמה באותו יום (ת/9).

ה. הדברים שפרסמה הנתבעת אף אינם הבעת דעה או ביקורת ואינם חוסים תחת ההגנה הקבועה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע.

ו. המועצה המקומית לא מנהלת מעקב רציף ושוטף על דף הפייסבוק ומכל מקום ההשפעה של הפרסומים היא בסמוך למועד הפרסום ואין טעם בהסרתם לאחר זמן. לאחר שזיהתה הנתבעת את התבטאויותיה הקשות של הנתבעת ולאחר

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

בדיקה משפטית, חסמה את אפשרות הנתבעת לפרסם בדרך הפייסבוק של המועצה המקומית.

ז. גם במהלך הדיון המשפטי התנהלה הנתבעת באופן פוגעני ומשפיל, בניגוד לדיון, בניגוד לסעיף 22 לחוק איסור לשון הרע ותוך הפרת החלטות שיפוטיות במהלך התקבלו התנגדויות של המועצה ביחס לשאלות שהופנו לעדות התובעת.

ח. מועצה רשאית להגיש תביעה לפי חוק איסור לשון הרע בגין פגיעה בעובדיה. לעניין זה הפנתה המועצה לת"א (כפר סבא) 63860-10-17 עיריית כפר סבא נגד אברהם נאנס (6.5.2020), פסקה 19 (להלן: "פסק הדין בעניין נאנס"), רע"א 546/09 לוח שלוש פלוס בע"מ נגד עיריית רחובות (19.5.2009) (להלן: "פסק הדין בעניין לוח שלוש"). אף ניתן לפצות תאגיד בגין לשון הרע ללא הוכחת נזק, רע"א 2015/15 מאיר פלבסקי נגד חברת פורמייקה בע"מ (4.8.2016) (להלן: "פסק הדין בעניין פלבסקי").

ט. בסיכומי התשובה הוסיפה התובעת כי אין צורך בהחלטת מועצה לשם הגשת תביעה בשמה. המועצה פועלת באמצעות מורשי החתימה מטעמה (ראש המועצה והגזבר) ודי בהסכמתם (סעיף 112(א) לצו המועצות המקומית, תשי"א-1950, הקובע כי המועצה תפעל באמצעות ראש המועצה).

י. כפי שמועצה מקומית מבקשת חסינות ביחס לעובדיה הנתבעים על מעשים שבצעו במסגרת תפקידים (כפי שהיה ביחס לראש המועצה בתביעה שהוגשה נגדו בתא"מ 61268-08-19 סלמה נגד המועצה המקומית בנימינה – גבעת עדה (12.5.2022), לבקשת המועצה נדחתה התביעה נגד ראש המועצה והמועצה המקומית צורפה כנתבעת), כך רשאית המועצה להגן על עובדיה מפני פגיעה שנפגעו במהלך ובשל עבודתם. לעניין זה הפנתה התובעת לפסק הדין בע"א (באר שבע) 26767-12-14 מנחם גלילי נגד עיריית אשדוד (7.6.2015) (להלן: "פסק הדין בעניין גלילי").

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

2.ד – טענות הנתבעת

18. ואלה טענות הנתבעת בכתב הגנתה:

א. אין יריבות בין התובעת לבין הנתבעת, שכן הפרסומים הופנו נגד ראש המועצה וחבריה ולא נגד המועצה המקומית, התובעת. יש להבחין בין המועצה המקומית לבין עובדיה ואל לו לראש המועצה לעשות שימוש באישיותה המשפטית הנפרדת של המועצה המקומית וכספיה על מנת להיפרע מהנתבעת בגין פרסומים שפרסמה נגדו;

ב. המועצה המקומית, כגוף ציבורי, אינה רשאית לתבוע פיצוי ללא הוכחת נזק. לא יעלה על הדעת כי גוף ציבורי יתעשר על חשבון הנתבעת ויקבל פיצוי בגין נזק שלא הוכח;

ג. הפרסומים הנם הבעת דעה על התנהלות התובעת בתפקיד ציבורי, ולפיכך חוסים תחת הגנת סעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע;

ד. הנתבעת הנה פעילה חברתית, ולפיכך חלה עליה חובה מוסרית וחברתית לבקר מעשים שאינם ראויים. בנסיבות אלה חוסה הפרסום תחת ההגנה הקבועה בסעיף 15(2) לחוק איסור לשון הרע. לנתבעת אף עומדת החזקה הקבועה בסעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע (חזקת תום הלב);

ה. מדובר בתביעת השתקה;

ו. כתב התביעה אינו מפורט דיו ואינו מבאר את נסיבות ביצוע הפרסומים, לרבות הפוסט לגביו פורסמה התגובה ונושאו. שומה היה על התובעת לפרט את מועד הפרסום, מקום הפרסום, החשיפה לה זכה הפרסום, האם יכלה התובעת להסיר את הפרסום, האם פנתה לפייסבוק לשם הסרתו ועוד;

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

ז. חלק מהפרסומים הנם תגובות לפרסומים של התובעת עצמה, וזו יכולה למחוק את התגובה לו סברה כי מדובר בלשון הרע - ולחילופין לפנות לפייסבוק בדרישה להסרתה;

ח. הדברים שפרסמה הנתבעת הם אמת ונהנים מההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע. לעניין זה פירטה הנתבעת בכתב הגנתה (סעיפים 76-71 לכתב ההגנה) דוגמאות להתנהלות לא חוקית, לטענתה, של המועצה המקומית: אי פרסום פרוטוקולים של ישיבות המועצה, שאילתות לא נענות, הזנחת פני המושבה - שטח המועצה מלוכלך והגנים ברחבי המועצה לא מטופלים, אי מניעת מפגעים לרבות מפגעים מסכני חיים (טיילת שוני נבנתה מכספים שתרמה הקק"ל, המועצה לא מתחזקת את הטיילת בטענת שווא כי על קק"ל לשאת בתחזוקתה), הטיילת הפכה למפגע בטיחותי המסכן חיי אדם, מדרכות ושטחים ציבוריים ברחבי המועצה לא מתוחזקים, פניות למוקד 106 לא נענות, מפגעים כגון פריצת קווי ביוב, גרוטאות וגזם שלא נאספים, פחי אשפה שבורים, שטח השיפוט של המועצה המקומית הפך למוביל בישראל בכל הנוגע להתפרצות קדחת הבהרות, אין מענה בשעות קבלת קהל ולפניות טלפוניות, מינוי בעלי תפקידים בכירים מרובים שעלות שכרם גבוהה ותוך הטבה עם מקורבים, ראש המועצה משקר כאשר הוא מתעמת עם מתנגדיו.

19. בתצהירה טענה הנתבעת כי התביעה הנה תביעת השתקה שהוגשה מטעמים המשרתים את האינטרסים הפוליטיים של ראש המועצה. הנתבעת טענה כי הנה פעילה חברתית המנהלת מאבקים ציבוריים נגד המועצה המקומית, כי היא מגיבה, מבקרת ומפגינה נגד שחיתות שלטונית וכי ראש המועצה מבקש להשתיק את מחאתה הלגיטימית.

אשר לדברים שפרסמה טענה הנתבעת כי הדברים מהווים ביקורת לגיטימית על התנהלות ציבורית, כי הדברים אמת, יש בהם עניין לציבור ומחובתה לפרסמם.

ביום 29.6.2020 הפגינה הנתבעת לטענתה מול ישיבת מועצה פתוחה שלא מן המניין.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

ביום 7.7.2020 נקבע יום קבלת קהל בו הובטחה לתושבים, שקבעו תור מבעוד מועד, פגישה אישית עם ראש המועצה. בסופו של דבר לא התקיימו הפגישות. משכך, הפגינה הנתבעת ומחתה על הדבר מחוץ לבניין המועצה. הדברים נאמרו במסגרת חופש הביטוי ואין בהם כל אמירה שיכולה להיחשב כלשון הרע. מדובר בביקורת ראויה ולגיטימית.

הנתבעת אינה זוכרת את הפרסום הראשון אולם אין בו לדעתה משום לשון הרע, דיבה או אמירה פוגענית.

הפרסום השני (מיום 5.1.2020) מהווה ביקורת לגיטימית.

הפרסום השלישי (מיום 6.1.2020) מהווה תגובה לפוסט שפרסמה המועצה המקומית.

הפרסום הרביעי (מיום 7.1.2020) מהווה תכתובת פרטית שאינה מפורסמת לעיני כל.

לתצהיר לא צורפו כל נספחים.

20. בסיכומיה טענה הנתבעת כדלקמן:

א. אין יריבות בין הצדדים. פסק דינו של בית המשפט בעניין לוח שלוש לוקה בטעות ובחריגה מסמכות של בית המשפט העליון. יש להבחין בין "תאגיד", אליו מתייחס סעיף 4 לחוק איסור לשון הרע, לבין מועצה מקומית, שהיא רשות מנהלית, עליה חלים דינים שונים. זאת ועוד, די לעיין בהגדרת לשון הרע (סעיפי משנה (1) – (4) לסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע) בכדי להבין כי אינם רלבנטיים בכל הנוגע לרשות מנהלית. כך, לדוגמא, לא ניתן לבזות, להשפיל, ללעוג או לפגוע במשלח ידו של תאגיד. די בכך להביא לדחיית התביעה;

ב. התביעה בטלה מעיקרא, שכן התובעת לא הציגה החלטה של המועצה המסמיכה אותה להגיש תביעה לפי חוק איסור לשון הרע נגד הנתבעת, על כל ההיבטים הכספיים הכרוכים בכך;

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

ג. הדברים שהנתבעת פרסמה הם אמת והיה עניין ציבורי בפרסומם. התובעת הוציאה דברים מהקשרם וצטטה חלקי משפטים. עיון בסרטון במלואו מביא למסקנה כי אינו כולל כל לשון הרע. דברי הנתבעת הנם ביקורת עניינית ונוקבת. בבנימינה שלטון אימים של ראשי מועצה הפועלים נגד האזרחים, תוך "סתימת פיות". ראש המועצה עשה שימוש בדוברת המועצה - במקום להגיש תביעה בשמו, דוברת המועצה עושה את מלאכתו;

ד. הנתבעת ביקשה להתנצל והתובעת סירבה. הנתבעת פעלה בתום לב, עת העלתה את דגל הביקורת. הנתבעת הנה לוחמת חברתית. כך, לדוגמא, ניתן להבין מהסרטון, כי הנתבעת התייחסה למצב בו אזרחים ותיקים הגיעו לבניין המועצה במועד שנקבע לקבלת קהל, ולא התקבלו;

ה. גם אם חלק מההתבטאויות חריפות, אינן עולות כדי לשון הרע;

ו. המועצה לא הוכיחה את תביעתה. לא הוכחה פגיעה בשמה הטוב. לעניין זה הפנתה הנתבעת לפסק הדין בת"א (אשדוד) 62989-02-15 המועצה האזורי באר טוביה נגד "המקור" עיתון מקומי (23.8.2017) (להלן: "פסק הדין בעניין המקור"), שם נדונו הרכיבים הנדרשים להוכחת תביעה נגד מועצה. כפי שנקבע שם, יש קושי בהוכחת תביעה לפי חוק איסור לשון הרע המוגשת על-ידי מועצה. בעניינו לא הובא כל עד חיצוני כדי להוכיח את הפגיעה במועצה או את לשון הרע הנטענת;

ז. לא הוגשה כל ראיה להוכחת הנזק;

ח. אשר ליחס בין סעיף 7א' לחוק איסור לשון הרע לסעיף 10 לפקודת הנזיקין, קיימים פסקי דין לכאן ולכאן. יש לבחון את נסיבות העניין;

ט. לחלופין, יש לקבוע פיצוי על הרף הנמוך, כפי שנקבע בפסק הדין בעניין נאנס, ופסק הדין בת"א (שלום צפת) 58844-01-16 מועצה מקומית מג'דל שמש נגד

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

יחיא דהורי (30.1.2020). בהקשר זה יש להתחשב בכך שמדובר בעובדי ציבור. כפי שנקבע בעניין בן גביר (רע"א 10520-03 איתמר בן גביר נגד אמנון דנקנר (12.11.2006)), באיזון בין חופש הביטוי לבין הזכות לשם טוב, כאשר מדובר בפרסום המתייחס לאנשי ציבור - נוכח חשיבות חופש הביטוי לכינון משטר דמוקרטי חופשי, נוטה הכף לטובת חופש הביטוי.

עד כאן טענות הצדדים.

ה – המסגרת הנורמטיבית

ה.1 – האיזון בין הזכות לשם טוב לבין חופש הביטוי

21. תביעה לפי חוק איסור לשון הרע מחייבת איזון בין שתי זכויות יסוד - חופש הביטוי, מחד גיסא, והזכות לשם טוב, מאידך גיסא. האיזון בין שתי הזכויות אינו קל, בין השאר משום ששתי הזכויות נגזרות מכבוד האדם ונדרשות לשם הבטחת ביטוי עצמי (לעניין הזיקה בין הזכות לשם טוב לבין כבוד האדם ראו דברי בית המשפט ברע"א 4447/07 מור נ' ברק אי.טי.סי. [1995] החברה לשרותי בזק בינלאומיים בע"מ, (25.03.2010) בסעיף 17, ולעניין הזיקה בין חופש הביטוי לבין כבוד האדם ראו דברי בית המשפט ברע"א 4463/94 אבי חנניה גולן נ' שירותות בתי הסוהר, פ"ד נ (4) 136). לעניין זה ראו גם דברי בית המשפט ברע"א 10520/03 איתמר בן גביר נ' אמנון דנקנר (12.11.2006) (להלן: "פסק הדין בעניין בן גביר"):

"שתי זכויות יסוד אלה – כך נפסק מפי הנשיא א' ברק – 'נגזרות מהערך החוקתי של כבוד האדם' (בפרשת הרציקוביץ' הנ"ל, בעמ' 565). ואכן, 'שתי זכויות היסוד האלה - חופש הביטוי והזכות לשם טוב - שתיהן ענפים בעץ אחד - כבוד האדם. רק בשמירה על חופש הביטוי ניתן להביא לידי הגשמתו העצמית של האדם המתבטא ושל האדם השומע. אולם, פגיעה בשמו הטוב של אדם עשויה להציב מכשולים על דרכה של ההגשמה העצמית."

22. קושי נוסף נובע ממעמדו המיוחד של חופש הביטוי, המהווה תנאי לקיומו של משטר דמוקרטי, המבוסס על ריבוי דעות והאפשרות להשמיען. משכך, יש לנהוג משנה זהירות עת באים

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

להגביל את חופש הביטוי. לעניין זה ראו דברי בית המשפט העליון בע"א 3199/93 קראוס נגד ידיעות אחרונות בע"מ, פ"ד מט (2) 854, 843 (להלן: "פסק הדין בעניין קראוס"):

"אף ששמו הטוב של האדם הוא ה'נכס' היקר לו מכול, מחייב חופש הביטוי, שהוא נשמת אפה של הדמוקרטיה, שלא לדקדק בציציותיו של הפרסום הפוגע. שכן 'האמת אותה מחפשים היא זו העולה מהחלפה חופשית של דעות והשקפות ולא מדיכוי (עצמי או חיצוני) של דיבור זה או אחר' (מתוך ע"א 214/89 אבנרי ואח' נ' שפירא ואח', בעמ' 859). המתח המתמיד הקיים בין האינטרס הציבורי לחופש הביטוי, המבקש להקריב את שמו הטוב של האדם על מזבח החלפתן החופשית של דעות, לבין אינטרס הפרט לשמו הטוב, המסרב להיעקד על מזבח זה, מקשה על תיחום גבולותיו של 'חופש לשון הרע'. האיזון הראוי בין שני האינטרסים המתנגשים הוא הקו המנחה, וקביעתו מודרכת, בין היתר, ממהות הפגיעה, ממידתה וממיהותו של הנפגע."

ה.2 – חופש הביטוי בספירה הציבורית

23. במסגרת הדיון בתביעה לפי חוק איסור לשון הרע, על בית המשפט לאזן בין תחולת פרישתן של שתי הזכויות. היקף ההגנה שתינתן לכל אחת מהזכויות, הזכות לשם טוב, מחד גיסא, וחופש הביטוי, מאידך גיסא, תלוי בהקשר בו מתנגשות הזכויות וקיומם של אינטרסים ציבוריים וערכים רלבנטיים נוספים. בגדר כך יש לשקול את אופיו של הביטוי ותכליתו. כך, לדוגמא, ניתנת הגנה רחבה יותר לביטוי פוליטי או סטירי על פני ביטוי מסחרי, שכן ביטוי פוליטי משרת באופן ישיר את תכלית הענקת ההגנה לחופש הביטוי – כינון משטר דמוקרטי המבוסס על ריבוי דעות והאפשרות החופשית לבטאן באופן מלא. יפים לעניין זה דבריה של כב' השופטת דורנר, בבג"ץ 5432/03 ש.י.ן – לשוויון ייצוג נשים נ' המועצה לשידורי כבלים ולשידורי לוויין, פ"ד נח(3)

: 65

"... שאלה זו נבחנת על יסוד המטרות העומדות בבסיס חופש הביטוי, שעיקרן ההגשמה העצמית של בני-האדם, קידום ההליך הדמוקרטי והעשרת שוק הרעיונות התורמת לגילוי האמת. ראו בג"ץ 73/53 חברת 'קול העם' בע"מ נ' שר-הפנים, בעמ' 876. ככל שהביטוי מגשים מטרות אלה בצורה מלאה יותר, כן תגדל מידת ההגנה עליו. כך לדוגמא ההגנה על הביטוי הפוליטי

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני :

רחבה מההגנה על הביטוי המסחרי, דבר המתבטא בנוסחת האיזון בינו לבין הערכים והאינטרסים המתחרים, שכן 'הכול מסכימים, כי גבולותיו של חופש הביטוי המסחרי, שלא כל הטעמים של חופש הביטוי חלים לגביו, צרים מגבולות חופש הביטוי הפוליטי או האמנותי' (בג"ץ 4644/00 יפאורה תבורי בע"מ נ' הרשות השנייה לטלוויזיה ולרדיו, בעמ' 182).

24. בגדר כך נקבע, כי כאשר מדובר בפרסום בעל עניין ציבורי, יש ליתן הגנה רחבה לחופש הביטוי, אשר מגשים בנסיבות אלה אף אינטרס ציבורי (בנוסף לביטוי העצמי). אכן, "הביקורת הרחבה על אנשי ציבור בפועלם הציבורי היא תנאי-בלעדיו-אין לקיום משטר דמוקרטי חופשי" (פסק הדין בעניין בן גביר, פסקה 18). חופש הביטוי בהקשר זה מתפרסם הן על העמדות והרעיונות והן על נושאי המשרה המבטאים שופר לאותן עמדות. לעניין זה ראו דברי כב' הנשיא (כתאר אז) א' ברק בע"א 214/89 אריה אבנרי נ' אברהם שפירא, פ"ד מג(3) 840, פסקה 25):

"באיזון זה בין הערך האישי והציבורי לשם טוב לבין הערך האישי והציבורי לחופש הביטוי יש ליתן משקל מיוחד לערך בדבר חופש הביטוי. בעיקר יש ליתן משקל מיוחד זה כל הנוגע לחופש הביטוי לענייני הציבור ולגופים ולאנשים הנושאים משרות ציבוריות, או שהם בתפקידים שלציבור עניין בהם. הטעם לכך הוא כפול: ראשית, בשל חשיבותו הרבה של חופש הביטוי, כתנאי חיוני למשטר דמוקרטי. חופש הביטוי מאפשר החלפה של דעות, המאפשרת מצדה עיצוב של ההשקפות הפוליטיות המעצבות את המשטר. ... שנית, גופים ואנשים, הנושאים במשרת ציבוריות או בתפקידים שלציבור עניין בהם, נוטלים על עצמם מעצם מעמדם ותפקידם סיכונים הקשורים בהתנכלות לשמם הטוב."

25. כן ראו לעניין זה פסק הדין בעניין בן גביר, פסקה 16 לפסק הדין:

"מבין סוגי הביטויים השונים, ההגנה הניתנת לחופש הביטוי הפוליטי - שהוא תנאי הכרחי לקיומו של הליך דמוקרטי - היא רחבה במיוחד' (בג"ץ 6226/01 אינדור נ' ראש עיריית ירושלים, תק-על 2003(1) 1077; בג"ץ 606/93 קידום יזמות ומו"לות (1981) בע"מ נ' רשות השידור, פ"ד מח(2) 1; בג"ץ 6218/93 כהן נ' לשכת עורכי הדין, פ"ד מט(2) 529). הויכוח הציבורי ראוי לו שיהא חופשי, איתן, חסר מעצורים ואף בוטה (דברי השופט ברנן בפסק-הדין, N.Y. Times v. Sullivan,

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

1964 (376 U.S. 254)). האיזון בין חירות הביטוי לבין הערכים המתחרים בה ובהם ההגנה על שמו הטוב של האחר הוא פועל יוצא של מעמדה המיוחד של החירות. בתחרות שוות-משקל תגבר תמיד חירות הביטוי."

26. אכן, ההגנה על חופש הביטוי פורסת חסותה אף על ביטוי קיצוני ומעורר מחלוקת (לעניין זה ראו פסק הדין בע"א 4534/02 רשת שוקן בע"מ נ' הרציקוביץ', פ"ד נח(3) 558, להלן: "פסק הדין בעניין הרציקוביץ'"). ואולם, הגנה זו אינה בלתי מוגבלת. אין להפוך את שמם הטוב של אישי ציבור להפקר, אך בשל בחירתם בתפקיד ציבורי. יפים לעניין זה הדברים אשר הובאו בע"א 89/04 ד"ר יולי נודלמן נ' נתן שרנסקי ואח' (4.8.2008), פסקה 33 (להלן: "פסק הדין בעניין שרנסקי"):

"החיים הדמוקרטיים מצריכים מתן חופש רב בביטוי הציבורי-פוליטי, ואיש הציבור עשוי, יותר מאזרח מן השורה, לשלם את מחיר ההליך הדמוקרטי. אולם, גם אם מרווח הסבירות בביטוי הפוגעני 'הציבורי' הוא רחב מזה הנתון לביטוי הפוגעני 'הפרטי', עדיין אין מדובר בחירות ביטוי נטולת כל רסן ומגבלות, ונדרשת גם כאן יחסיות ראויה בהתמודדות בין זכויות נוגדות של פרטים, ובינן לבין ערכים חברתיים נוגדים, תוך ויתור הדדי ביניהם."

27. שאלת אופיו הציבורי של הביטוי ושל הנפגע תיבחן בשלב בחינת תחולת ההגנות הקבועות בחוק איסור לשון הרע על פרסום הכולל לשון הרע (פסק הדין בעניין שרנסקי, פסקה 17; ע"א 1104/00 אפל נגד חסון, פ"ד נו (2) 607, 622, להלן: "פסק הדין בעניין חסון").

ה.3 - לשון הרע – מהו?

28. סעיף 1 לחוק איסור לשון הרע, מגדיר לשון הרע מהו. מדובר בהגדרה רחבה מאוד. יחד עם זאת, לא כל פרסום שלילי עולה כדי לשון הרע. על מנת שהפרסום יסווג כלשון רע, עליו לכלול אלמנט של ביזוי או לעג, לפגוע באדם במשרתו או להשפילו. לשם כך יש לבחון את המילים אשר לשיטת הנפגע עולות כדי לשון הרע, ולעמוד על משמעותן (ראו דבריו של כב' השופט שמגר בע"א 723/74 הוצאת עיתון הארץ בע"מ ואח' נ' חברת החשמל בע"מ ואח', פ"ד לא(2) 281, 300, להלן: "פסק הדין בעניין חברת החשמל"). משמעות הפרסום תיבחן בעיני האדם הסביר

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

("האדם ברחוב"; "האדם הרגיל"; ראו א. שנהר, דיני לשון הרע, נבו הוצאה לאור (להלן: "א. שנהר"), עמ' 110). אין מקום לבחון מהי "כוונת המפרסם", "שהרי מטרת החוק היא למנוע פגיעה בנפגע - ופגיעה שכזו עלולה להיגרם בין אם הייתה מכוונת ובין אם לאו. מאותה סיבה לא ייחס בית המשפט חשיבות לדרך שבה הובן הפרסום על ידי הנפגע או על-ידי מי שהגיע אליו דבר הפרסום. תכלית החוק מניעת פרסום "הפוגע בנפגע בעיני 'אדם סביר' כפי שזה ייתפס בעיני בית המשפט" (א. שנהר, עמ' 111). הבחינה תיעשה בהתאם להקשר המלא בו נעשה הפרסום, והרושם הכללי אשר יצר הפרסום (ראו בעניין זה ד"נ 9/77 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' עיתון הארץ בע"מ ואח', פ"ד לב(3) 337, 354). גם שימוש בלשון משתמעת או לשון 'סגי נהור' עשויים להטיל דופי בנפגע, הכל בהתאם להקשר הדברים, והבנתם על ידי האדם הסביר (ראו שנהר ע' 113).

29. חזרה על דברים אשר נאמרו על-ידי אחר, גם כאשר המדובר בכתבה עיתונאית, עשויה להיות מסווגת כלשון הרע (רע"א 3614/97 דן אבי יצחק, עו"ד נ' חברת החדשות הישראלית בע"מ (23.6.1998), סעיף 5 לפסק הדין) – ובלבד שלא מדובר בפרסום הנהגה מהגנה לפי סעיף 13 לחוק איסור לשון הרע. יחד עם זאת, העובדה כי הנתבע חזר על דברים שנאמרו על-ידי צד ג' עשויה להילקח בחשבון לעניין גובה הפיצויים שייפסקו (סעיף 19(1) לחוק איסור לשון הרע). גם שיתוף ברשתות החברתיות הנו בגדר פרסום הבא בגדרי חוק איסור לשון הרע ועשוי להקים עילת תביעה נגד משתמש המשתף תוכן עוולתי (רע"א 1239-19 יואל שאול נגד חברת ניידלי תקשורת בע"מ (8.1.2020), סעיפים 44-46 לפסק דינה של כב' השופטת ד' ברק-ארז).

ה.4 - ההגנות

30. תחולתו הרחבה של החוק, כעולה מההגדרה הרחבה של "לשון הרע" בסעיף 1 לו, מאוזנת על-ידי הוראות סעיף 13 לחוק (הקובע אלו ביטויים לא יהיו לשון הרע), כמו גם ההגנות הקבועות בסעיפים 14 ו-15 לו. משכך, אם יימצא כי דבר הפרסום כולל לשון הרע ואינו נכנס לגדר אחד מהמקרים המפורטים בסעיף 13 לחוק איסור לשון הרע, יש לבחון אם עומדת למפרסם הגנה מההגנות הקבועות בחוק איסור לשון הרע.

31. על מנת ליהנות מהגנת "אמת דיברתי" (סעיף 14 לחוק איסור לשון הרע), על המפרסם להוכיח 2 תנאים מצטברים: האחד, כי הפרסום היה אמת; והשני - כי היה בפרסום עניין ציבורי.

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

יסודות אלו מצטברים הם, ואין ההגנה חלה אלא בהתקיים שניהם (פסק הדין בעניין חברת החשמל, בעמ' 299). בבחינת תחולת ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע על פרסום, לא נשקלים מניעיו של המפרסם. משכך, הגנה זו יכול ותחול גם במקרים בהם הפרסום נעשה בחוסר תום לב (ראו א' שנהר, עמ' 216) ואף בזדון או בהתרשלות (ע"א 751/10 פלוני נגד ד"ר אילנה דייך (8.2.2012)), פסקה 10 לפסק דינו של כב' השופט י' עמית; תמר גדרון, דיני נזיקין לשון הרע – עוולת רשלנות? המשפט, כרך ד' (התשנ"ט) 219). אכן, אמיתות הפרסום נבחנת במבחן אובייקטיבי, ואין לייחס משמעות לכוונת המפרסם, או לאופן בו הובנו הדברים על-ידי קורא הפרסום (שנהר, 216; פסק הדין בעניין חברת החשמל, בעמ' 300). ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע תחול גם על פרסום המנוסח כהבעת דעה, מקום בו ניתן לאמת את הנתונים העובדתיים המובאים בפרסום (א' שנהר, עמ' 219).

32. ניתן להוכיח את האמת בפרסום גם על בסיס עובדות שלא היו בידיעת המפרסם במועד הפרסום. אכן, "נתבע או נאשם המבקש להתגונן בהגנת 'אמת הפרסום' יוכל להוכיח את אמיתות הפרסום באמצעות כל ראיה המאמת את הפרסום, בין אם היה מודע לקיומה בעת הפרסום אם לאו." (שנהר, עמ' 223-224 והאסמכתאות המובאות שם).

33. הגנה נוספת קבועה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע והיא הגנת תום הלב. הסעיף מפרט נסיבות בהן מוגן הפרסום, ובלבד שבוצע בתום לב. לענייננו רלבנטיות החלופות הקבועות בסעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע ("הפרסום היה הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד ... ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לעניין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות"). באשר לכך, קבעה הפסיקה כי הבעת דעה הינה הליך מחשבתי סובייקטיבי, שאינו מחייב כי האמירה תהא דבר אמת. הקביעה האם הפרסום מהווה תיאור עובדתי או שמא הבעת דעה, תיעשה על בסיס השכל הישר (ע"א 259/89 הוצאת מודיעין בע"מ ואח' נ' ספיר, פ"ד מו(3) 48, 55). יש לבחון האם הקורא הסביר יסבור כי מדובר בדעתו של הכותב או בהצגת עובדות כהווייתן (ראו: ע"א 334/89 מיכאלי ואח' נ' אלמוג, פ"ד מו(5) 555, 567, להלן: "פסק הדין בעניין אלמוג"; פסק הדין בעניין קראוס, בעמ' 856-857). הבעת הדעה תיבחן בהקשר הכולל של דבר הפרסום, על פי "הרושם הכללי שיוצר מרקם הכתבה בעיני הקורא הסביר" וללא צורך בניתוח מדויק של כל אמירה בפרסום, הבחינה תיעשה בהתאם לרושם הכללי בעיני הקורא

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

הסביר, מקומה של האמירה בפרסום, ומבנה הפרסום בכללותו (פסק הדין בעניין קראוס, עמ' 857). על מנת שהפרסום ייהנה מהגנת הבעת דעה, עליו להיות מנוסח כהבעת דעה או ביקורת באופן ברור (ע"א 90/49 בנטוב ואח' נ' קוטיק, פ"ד ה' 593, 606).

34. ביסוד ההבחנה בין עובדה לדעה מצויה ההנחה 'שהקורא נוהג לרוב להסתמך על העובדות כנכונות, ואילו בהתייחסותו לדעות, המתיימרות להיות דעותיו של המפרסם ותו לא, גישתו מן הסתם ספקנית יותר, וישתדל הוא ליצור לעצמו דעה עצמית משלו אודות העובדות האמורות'. על כן נקבע כי בחינת פרסום המוצג כעובדות תהא קפדנית יותר, בעוד ביחס להבעת דעה תהא הבחינה ליברלית יותר (פסק הדין בעניין אלמוג, בעמ' 567).

35. עוד טוענת הנתבעת כי בנסיבות העניין חלות הוראות סעיף 15(2) לחוק איסור לשון הרע, הקובעות כי: "היחסים שבינו לבין האדם שאליו הופנה הפרסום הטילו עליו חובה חוקית, מוסרית או חברתית לעשות אותו פרסום".

36. סעיף 16 לחוק איסור לשון הרע קובע חזקות לעניין קיומו או אי קיומו של תום לב. בסעיף 16(א) לחוק איסור לשון הרע נקבע כי כאשר בוצע הפרסום באחת הנסיבות המפורטות בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע והפרסום אינו חורג מן הסביר – חזקה כי בוצע בתום לב. סעיף 16(ב) קובע כי חזקה כי הפרסום בוצע שלא בתום לב מקום בו הדבר שפורסם לא היה אמת והמפרסם היה מודע לכך; הדבר שפורסם לא היה אמת והמפרסם לא נקט אמצעים סבירים להיווכח אם הוא אמת או לאו בטרם הפרסום; המפרסם התכוון לפגוע במידה גדולה מהסביר להגנת הערכים המוגנים על-ידי סעיף 15 לחוק איסור לשון הרע (ראו גם: ע"א 250/69 הוצאת מודיעין בע"מ ואח' נ' חתוקה, פ"ד כג (2) 135; ד"נ 9/77 חברת החשמל לישראל בע"מ נ' הוצאת עיתון הארץ בע"מ ואח', פ"ד לב (3) 337; וע"א 670/79, 78/80 הוצאת עיתון הארץ בע"מ ואח' נ' מזרחי, פ"ד מא (2) 169).

37. בחינת הביטוי בעוולת לשון הרע תערך בארבעה שלבים, אותם פרט כב' הנשיא (כתארו אז) א' ברק בפסקה 9 לפסק הדין בעניין הרציקוביץ':

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

"... בשלב הראשון, יש לשלוף מתוך הביטוי את המשמעות העולה ממנו לפי אמות המידה המקובלות על האדם הסביר, כלומר יש לפרש את הביטוי באופן אובייקטיבי, בהתאם לנסיבות החיצוניות וללשון המשתמעת (שנהר, בעמ' 109). בשלב השני, יש לברר, בהתאם לתכלית החוק לאיזונים חוקתיים, אם מדובר בביטוי אשר החוק מטיל חבות בגינו, בהתאם לסעיפים 1 ו-2 לחוק... בשלב השלישי, בהנחה שעברנו את המשוכה השנייה, יש לברר אם עומדת למפרסם אחת ההגנות המנויות בסעיפים 13-15 לחוק. השלב האחרון הוא שלב הפיצויים. ודוק: 'האיזון החוקתי בין הזכות לשם הטוב ולפרטיות לבין הזכות לחופש הביטוי משתרע הן על קביעת האחריות (בנזיקין ובפלילים) בגין לשון הרע והן על קביעת הסעדים הננקטים כאשר מתגבשת האחריות' (פרשת אמר, בעמ' 520). כך האיזון שולט על קביעת הגדרתם של הביטויים המהווים לשון הרע, על היקפן של ההגנות המנויות בחוק ועל סוגיית הפיצויים."

עד כאן לעניין ההגנות.

ה. 5 – שיקולים לעניין גובה הפיצויים

38. בשלב השלישי יש לבחון את גובה הפיצויים אותם יש לפסוק לנפגע. סעיף 19 לחוק איסור לשון הרע מפרט נסיבות בהן ניתן להתחשב לטובת הנפגע בעת פסיקת הפיצויים כדלקמן: (1) לשון הרע לא הייתה אלא חזרה על מה שכבר נאמר והוא נקב את המקור שעליו הסתמך; (2) הוא היה משוכנע באמיתותה של לשון הרע; (3) הוא לא התכוון לנפגע; (4) הוא התנצל בשל הפרסום). כפי שנקבע, פסיקת פיצויים בגין פרסום לשון הרע משרתת מספר תכליות: תכלית תרופתית (ליתן הכרה לנפגע כי מכירים בכך שנעשתה כלפיו עוולה על דרך של הטבת נזקיו והשבת המצב לקדמותו), תכלית הרתעתית ותכלית חינוכית, "כי שמו הטוב של אדם, בין אם הוא איש פרטי ובין אם איש ציבור, אינו הפקר, וכי יש ממש במה שנאמר בספר 'קוהלת': 'טוב שם משמן טוב'..." (רע"א 4740/00 אמר נ' יוסף, פ"ד נה(5) 510, והאסמכתאות המובאות שם).

39. בפסק הדין בעניין שרנסקי עמד בית המשפט על השיקולים להחמרה ולהקלה בגובה הפיצויים והזיקה ביניהן לבין התכליות השונות של פסיקת פיצויים בגין פרסום לשון הרע:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

א. ההיבט האישי – השבת מצב לקדמותו וסנקציה כלפי המעוול (פסקאות 52-53, 55 לפסק הדין):

היקף הנזק שנגרם לנפגע ואשר הפיצוי התרופתי נועד להטבתו. הפרסום מעמיד חזקה בדבר גרימת נזק ואין צורך להוכיח נזק ממון מיוחד. היקף הנזק נשקל לא רק בהקשר לפרסום, אלא גם תוך שימת לב להתנהגות הצדדים לאחריו ואף במהלך הדיון המשפטי. בזיקה להיקף הנזק נשקלות התכלית התרופתית (השבת מצב לקדמותו) כמו גם התכלית העונשית (סנקציה כלפי המעוול). בהקשר זה יש לשקול את התנהגות המפרסם וכוונותיו – כמפורט בסעיף 19 לחוק איסור לשון הרע.

ב. ההיבט הציבורי – תכלית עונשית-הרתעתית (פסקאות 55, 59 לפסק הדין):

"לצד תכליות הפיצוי הקשורות להטבת נזקו של הנפגע, ו"ענישת" הפוגע, מכוונים הפיצויים בגין לשון הרע להעביר, במקרים מתאימים, מסר חינוכי מרתיע לציבור כולו מפני מעשי פגיעה בכבודו של אדם ... ככלל, המטרה החינוכית-הרתעתית מוגשמת בגדרי הפיצוי התרופתי עם זאת, שיקולים שבמדיניות שיפוטית עשויים, לעיתים, להצדיק פסיקת פיצויים המכוונת לתכלית הרתעה, אף בנפרד מן המטרה התרופתית."

גם בהקשר למטרה החינוכית-הרתעתית יש לשקול את התנהגות המפרסם ואת כוונותיו – כעולה מהתנהגותו (האם לקו בהתרשלות, כוונת זדון או כוונה לפגוע). סעיף 19 לחוק איסור לשון הרע מונה נסיבות שיש בהן להקל על הנתבע (אמונה של המפרסם באמיתות דבריו, היעדר כוונה לפגוע, התנצלות, תיקון או הכחשה, או נקיטת צעדים לצמצום תפוצת הפרסום).

ג. המערער כאדם פרטי (פסקאות 61-62 לפסק הדין):

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

בהקשר זה יש להבחין בין מפרסם שהוא תאגיד גדול לבין אדם פרטי. האבחנה נובעת מההבדל בין הגופים השונים הן בנוגע לאמצעים הכלכליים השונים העומדים לרשותם והן בנוגע להשלכות הפרסום על המפרסם. כך, לדוגמא, עשוי פרסום על-ידי תאגיד תקשורת לערב שיקולים כלכליים של השאת רווחים. בכל הנוגע לגוף תקשורת אף עשוי לקבל משקל יתר ההיבט ההרתעתי, אם כי בהקשר זה יש להיזהר מ"אפקט מצנן" של פגיעה בחופש הביטוי.

ד. מצבו הכלכלי של המפרסם (פסקאות 67-63 לפסק הדין):

נוכח התכליות הרבות העומדות בבסיס הפיצוי בגין פגיעה בשם טוב והעובדה כי השבת מצב הניזוק לקדמותו אינה תכלית יחידה, ניתן להתחשב אף בשיקולים רחבים יותר, לרבות שיקולים חלוקתיים.

על רקע דברים אלה אבחן את הפרסומים המהווים את עילת התביעה.

1 – דיון והכרעה

1.1 – האם הפרסומים כוללים לשון הרע

40. כפי שבואר, השאלה אם ביטוי מסוים או דברים שנאמרו מהווים לשון הרע, נבחנת על בסיס מבחן אובייקטיבי "מהו המובן שהאדם הסביר והרגיל היה מייחס לפרסום, ואם היה באותו מובן כדי לפגוע בשמו הטוב של התובע" (פסק הדין בעניין חסון, בעמ' 617). בפסק הדין בעניין חברת החשמל (עמ' 300) נקבע, ביחס לאופן בו יש ליישם את המבחן האובייקטיבי, כי אין להתחשב בכוונת המפרסם או בשמיעת ראיות ביחס למשמעות הרגילה של הפרסום "אלא בית-המשפט הוא שישקול את הדבר" (ע"א 36/62, 92/62 עוזרי נ' גלעד, פ"ד טז 1553, בע' 1559).

41. בפסק הדין בעניין המקור (פסקאות 16-17) נקבע כי כאשר האמירות והביטויים מופנים כלפי גופים ציבוריים ונושאי משרה בהם, אזי בבחינת הפרסום יש לתת את הדעת לשאלה באם הדברים שנאמרו חורגים ממסגרת של ביקורת לגיטימית על פעילותם של הגוף ציבורי ונושאי

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

המשרה בו, ונכנסים לתחום האסור של לשון הרע, שכן נקבע כי "מבחינה פרשנית המשקל של חופש הביטוי מתחזק כאשר עסקינן בביטוי כגון ביקורת, סאטירה, פרודיה, טור דעות, שמטרתו בעיקר לעורר ויכוח ציבורי, אך הוא חף מיומרה להציג אמת עובדתית" (פסק הדין בעניין הרציקוביץ' בעמ' 568). עוד יש לבחון האם הפרסום המהווה לשון הרע מתייחס אל המועצה, או שמא אל גורם אחר, שאליו מופנים חיצונית הביקורת.

42. בפרסום הראשון (12.12.2019 בפייסבוק) נטען, בין השאר, כי ראש המועצה חסר רגש ושכל וכי הוא תופר תפקידים מיותרים בשכר מופרז ("ממליצה מאד לראש המועצה לצרוך קנבים רפואי אולי משהו בגלגלי המח והרגש שלך יתחיל לנוע ולעשות ככה זה שתופרים תפקידים בשכר של 17 אלף ₪ בחודש והתפקיד מיותר!"). הפרסום מנוסח כעובדה. הפרסום אף אינו מנוסח כביקורת – כך, לדוגמא, לא מצוין מיהו זה שתפרו לו תפקיד מיותר בשכר מופרז, מדוע סבורה הנתבעת כי ראש המועצה חסר רגש ושכל ועוד. הדברים עצמם אינם מנוסחים כביקורת אלא כהטחת עלבונות. הדברים קשים, ואין ספק כי הם עולים כדי לשון הרע.

43. בפרסום השני (5.1.2020 בפייסבוק) נטען כי ראש המועצה שקרן פתולוגי המופעל על-ידי בובות. כן השווה ראש המועצה לבובה "צ'אקי" ("שקרן פתולוגי, מופעל על-ידי בובות הוא עצמו צ'אקי הבובה מכיר? חתחתח אם לא נצחק נמות מצער"). גם כאן, לא ברור מהו הבסיס לטענת הנתבעת כי ראש המועצה שקרן או כי הוא מופעל על-ידי בובות, מיהן אותן בובות, במה מתבטא הדבר ועוד. גם דברים אלה אינם מנוסחים כביקורת אלא כהטחת עלבונות והם עולים כדי לשון הרע.

44. בפרסום השלישי (6.1.2020 בפייסבוק) נטען, בין השאר, כי ראש המועצה שקרן. מהטעמים שפורטו לעיל, גם פרסום זה מהווה לשון הרע.

45. לטענת הנתבעת, הפרסום הרביעי (7.1.2020 בפייסבוק) הנו תכתובת בינה לבין מנהלת האתר, גב' אושרת נגר-לויט. ואולם, אני מקבלת את עדותה של גב' אושרת נגר-לויט לפיה אנשים נוספים נחשפו לדברים:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

"ההתכתבות נעשתה בהתכתבות הפנימית של עמוד הפייסבוק, זה לא היה אישי שלי אתה, יש עוד מנהלים לעמוד הזה שראו את ההתכתבות, ביניהם המנהלים שלי. אדגיש שזאת לא שיחה ביני לבינה בלבד, יש מנהלים נוספים לעמוד הזה, ביניהם הבוסים שלי שראו את ההתכתבות המזעזעת.

ש. מי הבוסים שלך?

ת. ראש המועצה, אתי ויסברג ומנכ"לית המועצה, ניצן גרמן מחנאי. (עמ' 18, ש' 31-26)

46. בהתאם לסעיף 2(ב) לחוק איסור לשון הרע, די בכך שהדברים הובאו לידיעתו של אדם אחד על מנת שייחשבו לפרסום, ולכן גם הפרסום הרביעי הנו בגדר פרסום.

47. אשר לתוכן הדברים, הואשמה המועצה בשחיתות (לכאורה), איפה ואיפה, מאוסים. אשר לדוברת, נטען כי קיבלה את עבודתה בעזרת גב' ניצן מחנאי מקריית שמונה וכי שם הורחקה מהעירייה (לכאורה). אין ספק כי גם בדברים אלה יש להשפיל ולבזות את המועצה ואת הדוברת (מנהלת האתר, גב' אושרת נגר לויט).

48. במסגרת הפרסום הואשמה המועצה בשחיתות (לכאורה), איפה ואיפה, מאוסים. לא הובא הבסיס לטענות ודומה כי גם כאן הנתבעת בוחרת בהטחת עלבונות ולא בביקורת והדברים עולים כדי לשון הרע. יובהר, כי אין בהוספת "לכאורה" לצד הדברים בכדי לפטור את הנתבעת מאחריות לפרסומיה – כפי שדומה כי היא סבורה ("ואם אני אומרת אני מוסיפה לכאורה", עמ' 41, ש' 2, או עדותה ביחס לפרסום ת/11, "אני כתבתי. אני לא רואה בו שום לשון הרע או דיבה, להפך, ציינתי לכאורה אפילו", עמ' 43, ש' 20-21, או דברים שפרסמה בת/11: "לכאורה (מתה על המילה הזאת)"). אשר לדוברת, נטען כי קיבלה את עבודתה בעזרת גב' ניצן מחנאי מקריית שמונה וכי שם הורחקה מהעירייה (לכאורה). טענה זו תיבחן בהמשך בהקשר להגנת "אמת דיברתי".

49. לא הובאו דברי הפרסום החמישי (דברים שקראה הנתבעת, כנטען, במהלך ישיבת מועצת העיר ביום 29.6.2020 במגרש כדורסל בגבעת עדה).

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

50. בסרטון (שנערך ביום 7.7.2020 במשרדי המועצה המקומית) נטען כי ראש המועצה פושע, פחדן, ברחן, שקרן ומושחת, וביחס לעובדי המועצה, כי הם משתפים פעולה עם ראש המועצה וכי יומם יגיע. כשיצאו מהעבודה נטען כי עובדות המועצה בורחות, כלפי חלקן נאמר "מעניין איך היא קיבלה את התפקיד מתחת לשולחן או מעל לשולחן", משתפות פעולה עם פושע (גב' עדי גרוס, עמ' 8, ש' 24-25, ש' 31) וכי יפוטרו. לא הובא כל בסיס לשמות התואר והעלבונות שהופנו לראש המועצה ועובדות המועצה. הדברים אינם מהווים ביקורת, אלא עלבונות ועולים כדי לשון הרע.

51. אין ספק כי יש בהשוואת ראש המועצה לבובה, טענה כי הוא פושע, מושחת, שקרן וברחן או ההצעה כי יצרוך קנבים רפואי לשם הפעלת "גלגלי הרגש והשכל" בכדי להשפיל את ראש המועצה ולהפכו מטרה ללעג בעיני הבריות ולבזותו (סעיפים 1(1)-(2) לחוק איסור לשון הרע), עוד יש בדברים בכדי לפגוע במשרתו הציבורית (סעיף 1(3) לחוק איסור לשון הרע).

52. הטענה כי עובדות המועצה מקבלות שכר חינם, כי הן משתפות פעולה עם פושע ומושחת, התהייה אם קיבלו את תפקידן מעל השולחן או מתחת לשולחן – יש בה להשפילן, לבזותן ולפגוע במשרתן הציבורית.

53. למרות שהדבר לא נדרש, אף העידו עדות התובעת כי הדברים שהטיחה כלפיהן הנתבעת פגעו והשפילו אותן. כך העידה גב' עדי גרוס:

"במהלך כל 6 שנותי מעולם לא נפגעתי והושפלתי באופן בו התנהלה גב' עפרה.

ש. האם ניסית להבין מה מקור הכעס שלה?

ת. אני ניסיתי לעזור לה. יצאתי לדלת לנסות לסייע לה, כל מה שחטפתי היה רפש, גדופים." (עמ' 17, ש' 9-6)

גב' אסנת פרץ העידה:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני :

"מה שהיא אמרה לי היה אישי. אני יצאתי מהמועצה, היא אמרה לי 'עוד אחת שבורחת', 'המשכורת שלך נכנסת ב-1 לחודש' (עמ' 30, ש' 8-9)

"אני לא אחת שבורחת, סיימתי את יום העבודה והלכתי הביתה ... אני מדברת על מה שנוגע אליי" (עמ' 30, ש' 10-15)

וגב' מוניק ווקנין :

"יצאתי מהמשרד, בעודי הולכת על השביל, הגב' עם מגפון ומצלמה פונה אלי ושואלת, אני לא יודעת אם זה בסדר הנכון, האם קיבלתי את התפקיד מעל או מתחת לשולחן, גם יומי יגיע ואני לא אשאר בתפקיד, איזו מן מנהלת אני כשאומרים לי כזה דבר שקיבלת את התפקיד מעל או מתחת לשולחן, יש יותר משפיל מזה? את יכולה לערער על המקצועיות שלי אבל לא זה. גם צילמו את זה והעלו את הסרטון" (עמ' 35, ש' 24-31)

54. משכך, אני קובעת כי יש בפרסומים משום לשון הרע.

2.1 – היריבות בין הצדדים

55. בסעיף 1 לחוק איסור לשון הרע מוגדר "אדם" כ"יחיד או תאגיד". מכאן כי חוק איסור לשון הרע אינו מגביל את הזכויות מכוחו לאדם פרטי בלבד אלא מחילן אף על תאגידים.

56. הקושי בהגשת תביעה לפיצויים לפי חוק איסור לשון הרע על-ידי תאגיד נובע מהניסיון ליישב את הוראות סעיף 7א'(ב) לחוק איסור לשון הרע (המסמיך את בית המשפט לפסוק במשפט בשל עוולה אזרחית לפי חוק איסור לשון הרע פיצויים ללא הוכחת נזק) לבין הוראות סעיף 10 לפקודת הנזיקין (נוסח חדש), הקובע כי "תאגיד לא ייפרע פיצויים בשל עוולה אלא אם גרמה לו נזק".

57. בהחלטת בית המשפט בעניין לוח שלוש נקבע, כי גם מועצה אזורית המאוגדת בהתאם לסעיף 7 לפקודת העיריות [נוסח חדש], הינה "תאגיד" לצורך חוק איסור לשון הרע, וכי אין לשלול את אפשרותו של תאגיד ציבורי לתבוע פיצויים לפי חוק איסור לשון הרע. יחד עם זאת

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

נקבע, כי "היקף ההגנה הניתן לגורמים אלה מושפע ממעמדם, מתפקידם ומחשיבותו של חופש הביטוי בספירה הציבורית. יש מקום לסברה כי מערכת איזונים כזו, שבה מצד אחד אין שלילה גורפת של ההגנה על שמם הטוב של אנשי ציבור וגופים ציבוריים ומצד שני קיימת התחשבות במעמדם המיוחד ביישום החוק, היא גם ההסדר החקיקתי הראוי בעניין."

58. עוד נקבע כי תאגיד רשאי לפיצוי ללא הוכחת נזק בתביעה לפי חוק איסור לשון הרע. לעניין זה ראו פסק הדין ברע"א 2015/15 מאיר פלבסקי נ' חברת מקור הפורמייקה בע"מ (4.8.2016) (להלן: "פסק הדין בעניין פלבסקי"):

"בשאלה של השתתפות פיצוי ללא הוכחת נזק בגין לשון הרע על תאגיד דעתנו כדעת בתי המשפט הקודמים, קרי, כי הדבר אפשרי על פי הדין. אין צורך לחזור בפירוט על תכלית הפיצוי ללא הוכחת נזק, שעניינה פיצוי שיש בו הרתעה – ועמה חינוך

... הרי השכל הישר יורנו, כי אין דרך אמיתית להוכחת הנזק במקרים רבים, אבל אותן תכליות שעמדו בבסיס גישתו של המחוקק בחקיקת סעיף 7א, יפה כוחן לתאגיד כמו לאדם בן אנוש, שכן מדוע על תאגיד אשר נחשף ללשון הרע לשאת בנטל הכבד, היקר כלכלית ולעתים בלתי-אפשרי, של הוכחת נזק ספציפית? אין זו דעתנו. ... מכל האמור עולה גם – וכך יובהר – כי האפשרות לפסיקת פיצוי ללא הוכחת נזק קיימת לא רק כאשר שיעור הנזק לא הוכח אלא גם כאשר לא הוכח עצם קיומו, וזאת מאותם טעמים עצמם."

59. אכן, בעבר נשמעו דעות שונות ביחס לזכותה של רשות מקומית לתבוע פיצויים ללא הוכחת נזק לפי חוק איסור לשון הרע. בעוד בחלק מפסקי הדין נקבע כי הוראת סעיף 10 לפקודת הנזיקין גוברת, באחרים נקבע כי הוראת סעיף 7א' לחוק איסור לשון הרע מהווה הסדר ספציפי (לפירוט ראו פסק הדין בת"א (חי') 7150-08 עיריית עכו נ' שמואל כהן (18.7.2010), פסקאות 54-59 לפסק הדין, להלן: "פסק הדין בעניין עיריית עכו", וכן לפסק הדין בע"א (מחוזי ב"ש) 26767-12-14 גלילי נגד עיריית אשדוד (7.6.2015), פסקה 8).

60. ואולם, מחלוקת זו הוכרעה בפסק דינו של כב' השופט (בדימוס) א' רובינשטיין בעניין פלבסקי. למעלה מן הדרוש אציין כי במחלוקת זו, אני מצרפת דעתי לדעת האחרונים, ולעניין זה

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

מצטרפת לדברי בית המשפט בפסק הדין בעניין עיריית עכו (פסקאות 54-59 לפסק הדין) (בפסק הדין בערעור והערעור שכנגד שהוגשו כנגד פסק הדין ונדונו בע"א (חי') 25471-10-10 שמואל כהן נגד עיריית עכו ואח', הופחת סכום הפיצויים מ-45,000 ₪ ל-25,000 ₪), לפסק הדין בע"א (מחוזי ב"ש) 26767-12-14 גלילי נגד עיריית אשדוד (7.6.2015) והטעמים שפורטו שם ולפסק הדין בת"א (אש') 35337-04-15 מועצה אזורית באר טוביה נ' המקור עיתון מקומי (7.5.2019), פסקאות 7-10 לפסק הדין) (התכלית ההרתעתית, חוק כללי לעומת הוראת חוק מיוחדת, חוק חדש לעומת חוק ישן והקשיים בהוכחת נזק כאשר מדובר בתאגיד).

61. לבסוף, לעניין היחס בין הרשות המקומית לבין עובדיה בכל הנוגע לתביעה לפיצויים לפי חוק איסור לשון הרע ראו פסק הדין בתא (פ"ת) 63860-10-17 עיריית כפר סבא נ' אברהם נאנס (6.5.2020), אליו הפנו שני הצדדים בסיכומיהם, שם קבע בית המשפט כי "ביטויי שמהווה לשון הרע כלפי נושא משרה, באשר הוא נושא משרה וביחס לתפקודו כנושא משרה, מהווה מניה וביה גם לשון הרע כלפי העירייה" (פסקה 19 לפסק הדין), וכן פסק הדין בת"א תא (י-ם) 21120-07-16 עיריית ירושלים נ' מימון אברג'ל (23.11.2020), פסקה 13 לפסק הדין, שם חזר בית המשפט על קביעת בית המשפט בעניין נאנס, אך הוסיף כי יש לבחון האם ניתן להבין מהפרסום כי האדם מושא הפרסום הוא נושא משרה בעירייה.

62. משכך, אני דוחה את טענת הנתבעת כי אין יריבות בין התובעת לבינה נוכח היות התובעת תאגיד ציבורי.

3.1 – ההגנות

63. הנתבעת טענה לתחולת ההגנה הקבועה בסעיף 14 לחוק איסור לשון הרע (הגנת אמת דיברתי). דא עקא, בעדותה, אישרה הנתבעת כי אין לה כל ראיה להוכחת העלבונות שהטיחה כלפי ראש המועצה ועובדותיה:

"אין לי שום הוכחה וראיה שראש המועצה שלי מושחת אבל כשהוא לא עונה על שאלות יש לי חשד לשחיתות, אני יכולה להתנצל על דבר אחד שבמהלך ההפגנה נפלטו לי מהפה 'מושחת פושע' זה בלהט היצרים וזה בהפגנה, בהפגנה נאמרים

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

ונזורים לאוויר העולם דברים, אני מעולם לא אמרתי לאתי
שהוא מושחת" (עמ' 40, ש' 36-33)

64. דא עקא, לא מדובר ב"פליטת פה" חד פעמית, אלא בעלבונות שמטיחה הנתבעת כתובעת ועובדיה באופן עקבי ומתמשך. כשנשאלה על כך השיבה:

"ש. את אומרת את זה הרבה פעמים?

ת. כי לא נותנים תשובות, אין מינהל תקין, אין מי שעונה על
שאלות של התושבים" (עמ' 41, ש' 4-3)

ואולם, אם סבורה הנתבעת כי אין מינהל תקין, לא ברור מדוע אינה כותבת זאת ואת טעמיה למסקנה זו, אלא מסתפקת בהטחת עלבונות, שאין כל קשר בינם לבין ביקורת ביחס למינהל תקין.

65. לטענת הנתבעת, הסרטון שפרסמה ביום 7.7.2020 מהווה ביקורת על מינהל לא תקין, שכן תושבים הגיעו למפגשים שנקבעו מראש עם ראש המועצה, וראש המועצה לא נמצא במועצה ולא הודיע לתושבים על כך מבעוד מועד. כדבריה: "זו פשוט חוצפה, כל העובדים שעבדו היום יקבלו כסף למשכורתם וגם שעות נוספות על חשבוננו, לא קיבלו קהל לא פתחו את הדלתות ולא עבדו, זה מינהל לא תקין, זאת שחיתות לשמה, זה לשקר ציבור שלם, מה הוא עוד מסתיר ראש המועצה? וגם על הוא יחטוף תלונה! במשרד הפנים, אצל מבקר המדינה ועוד משרדים שאוכפים את המינהל התקין בשלטון המקומי! פרה פרה ואני אביס אותו!"

66. דא עקא, בו ביום פרסמה הנתבעת פוסט המתייחס לפוסט של המועצה מיום 5.7.2020 לפיו "מפגש 'נפגשים בגינה' נדחה בשל תקנות הקורונה ועל מנת למנוע התקהלות ולשמור על בריאות הציבור. ראש המועצה יקבל תושבים למפגשים אישיים במשרדי המועצה בגבעת עדה על פי תאום מראש המפגשים בגינות יחודשו בהתאם להנחיות משרד הבריאות" (ת/9). כשנשאלה הנתבעת לפרש הסרטון מיום 7.7.2020 וטענותיה במסגרתו, בשים לב לכך שידעה כי ראש המועצה ביטל את קבלת הקהל שנקבעה לאותו יום, היא הכחישה זאת:

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

ש. את ידעת שהוא לא מקבל קהל בבנימינה אלא מקבל קהל בגבעת עדה?

ת. אני לא ידעתי.

ש. אבל את בעצמך פרסמת את הפוסט שהוא מקבל בגבעת עדה.

ת. ההוכחה לזה שאני לא ידעתי ושאני לא טעיתי גם שאנשים שקבעו את פגישה הגיעו למשרדי המועצה בבנימינה.

ש. איך את יודעת שנאמר לאנשים שהפגישה מתקיימת בבנימינה?

ת. אמרו לי. הגב' שהייתה בסרטון וזוג זקנים שביקשו לא להצטלם" (עמ' 39, ש' 32 – עמ' 40, ש' 6)

67. אם ידעה הנתבעת בזמן אמת כי קבלת הקהל הועברה לגבעת עדה, אין אלא להתפלא על הסרטון והטענות במסגרתו. אף ניתן היה להניח כי תודיע את הדבר לאנשים המבוגרים שראיינה. מכל מקום, אין אמת בטענה כי ראש המועצה קבע פגישות עם תושבים במשרדי המועצה בבנימינה ולא איפשר להם להיכנס.

68. אשר לטענה ביחס לאופן מינויה של גב' גב' אושרת נגר-לויט, העידה גב' נגר לויט כי לפני שנשכרה על-ידי המועצה עבדה במועצה המקומית מטולה, לא קריית שמונה (עמ' 19, ש' 2-3). מנגד, הנתבעת לא הציגה כל בסיס לטענתה ביחס לפגם במינויה של גב' נגר-לויט:

"האם התקשרת לעיריית קריית שמונה?

ת. אין תגובה. עשו את זה בשבילי. הוגשה וסומנה ת/12.

ש. מי עשה את זה בשבילך?

ת. לא עניינך.

ש. אז לא באופן אישי?

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

ת. לא, ובטעות כתבתי קריית שמונה" (עמ' 44, ש' 7-2)

מכאן, כי הדברים מהווים עדות שמיעה שלא הוכח מקורם. אף לא ברורה הטענה.

69. אשר לטענה ביחס להתפרצות קדחת הבהרות העידה גב' עדי גרוס כי הייתה התפרצות בקדחת בהרות באחד הגנים והיה טיפול נקודתי, לא יודעת על התפשטות או טיפול כוללני (עמ' 13, ש' 10-11). גב' מוניק וקנין העידה כי "אני קבלתי ממשרד הבריאות הודעה שיש תלמיד וסייעת שנפגעו וכך הובאה הידיעה לראש המועצה" (עמ' 36, ש' 19-21).

לא הובאה כל ראיה בדבר התפרצות כאמור או קשר של המועצה להתפרצות (שלא הוכחה).

70. במהלך חקירת עדות התובעת נשאלו העדות ביחס לאופן העסקתן (האם מונו במכרז או לאו). לגבי גב' אושרת נגר-לויט נטען, כי הדברים שפרסמה ביחס למימון שיקום הטיילת אינם אמת (טענה אותה הכחישה, עמ' 24, ש' 18-20), נטען כי גב' פרי גרינולד העידה עדות שקר "ואני מבקש להעביר את זה לחקירת משטרה לפי פרק ט' לחוק העונשין" (עמ' 28, ש' 32) - בעקבות הדברים פרצה העדה בבכי ואמרה "אני לא העדתי שום עדות שקר" (עמ' 29, ש' 13) ואף מוניק וקנין נשאלה: "את יודעת מה ההשלכות של מי שיודעת למרות שיש לו תפקיד עובד ציבור והוא שותק? זה כמו מעשה" (עמ' 33, ש' 18-19).

71. ויודגש: הגשת התביעה וטענה ל'אמת דיברתי' ביחס לביטויים כלליים כגון 'מושחת' ו'פושע', אינם פותחים את הפתח לנהל חקירה אישית או הטלת דופי בעדות התובעת. לעניין זה ראו גם פסק הדין בת"א 18869-06-11 עיריית אשדוד נ' מנחם גלילי (29.10.2014), סעיף 13 לפסק הדין:

"השאלה שהועמדה לדיון לא הייתה כהצעתו של גלילי: האם באופן כללי עיריית אשדוד מושחתת ונוהגת להעדיף מינוי 'מקורבים' על דרך של 'מכרזים תפורים', אלא, האם במקרה דנא, של מכרז ספציפי, העירייה ניסתה למנות מועמד (או מועמדת) 'מקורבת' על דרך של מכרז תפור. לפיכך, שפע

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

המסמכים שגילילי צירף לתצהירו בשני כרכים – כלל אינם רלבנטיים".

כך אף קבעתי בהחלטותיי (עמ' 14, ש' 22 – עמ' 15, ש' 2; עמ' 16, ש' 10; עמ' 19, ש' 22-29; עמ' 20, ש' 19; עמ' 23, ש' 7-9; עמ' 32, ש' 30; עמ' 34, ש' 30).

72. מורם מהאמור עד כה כי הנתבעת לא הוכיחה כי בפרסומים או בחלקם אמת.

73. אף לא מצאתי כי הפרסומים מהווים "הבעת דעה על התנהגות הנפגע בתפקיד שיפוטי, רשמי או ציבורי, בשירות ציבורי או בקשר לעניין ציבורי, או על אפיו, עברו, מעשיו או דעותיו של הנפגע במידה שהם נתגלו באותה התנהגות" (סעיף 15(4) לחוק איסור לשון הרע). מהפרסומים אין כל התייחסות עניינית להתנהגות או מעשה המהווים בסיס לפרסומי לשון הרע. זאת ועוד, הדברים לא פורסמו כהבעת דעה או כביקורת, אלא כעלבונות חסרי הקשר. הנתבעת אף לא הצביעה על כל חובה חוקית אשר חייבה אותה לפרסם את הדברים (כאמור בסעיף 15(2) לחוק איסור לשון הרע).

74. אשר על כן, לא נהנים הפרסומים אף מההגנה הקבועה בסעיף 15 לחוק איסור לשון הרע.

ז – גובה הפיצויים

75. קבעתי, אם כן, כי בחלק מהפרסומים יש משום לשון הרע, וכי לא חלה על הפרסומים הגנה.

משכך, זכאית התובעת לפיצויים.

76. בכתב תביעתה תבעה התובעת פיצויים בסך 180,000 ₪ (פיצויים ללא הוכחת נזק בגין כלל הפרסומים).

77. בקביעת הפיצויים התחשבתי לקולא בכך שהתובעת הגה תאגיד, שהפרסומים הופנו נגד נושאי משרד ציבורי, בכך שהתובעת לא הוכיחה את היקף הפרסומים והקשרם ובמצבה הכלכלי

בית משפט השלום בחיפה

ת"א 40001-08-20 המועצה המקומית בנימינה-גבעת עדה נ' עפרה גאיה נזרי

תיק חיצוני:

הקשה של הנתבעת. לחומרא התחשבתי במספר הפרסומים, בלשון הבוטה, בהיעדר ביקורת עניינית במסגרתם, בכך שהנתבעת לא התנצלה ואף המשיכה לפרסם פרסומים במהלך ההליך ובהתנהלות הנתבעת במהלך ההליך.

78. לאחר ששקלתי כל אלה, אני מחייבת את הנתבעת בפיצויים בסכום כולל של 45,000 ₪.

ח – סופו של דבר

79. אשר על כן, התביעה מתקבלת בחלקה.

80. הנתבעת תשלם לתובעת פיצויים בגין לשון הרע בסכום של 45,000 ₪.

81. כן אני מחייבת את הנתבעת בהוצאות התובעת בסך 4,500 ₪ וכן שכר טרחת עו"ד בסכום כולל של 12,000 ₪. בקביעת שכר הטרחה התחשבתי, בין השאר, בהארכת ההליך על-ידי הנתבעת ובאופן חקירת עדות התובעת.

המזכירות תשלח את פסק הדין לב"כ הצדדים ותסגור את התיק.

ניתן היום, ח' סיוון תשפ"ב, 07 יוני 2022, בהעדר הצדדים.

סיגלית מצא, שופטת